



Finansdepartementet
Att: Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

WR
WIKBORG REIN

Wikborg, Rein & Co.
Advokatfirma M.N.A.

Oslo
Kronprinsesse Märthas pl. 1
P.B. 1513 Vika, N-0117 Oslo

tel. +47 22 82 75 00
fax +47 22 82 75 01/02
oslo@wr.no
www.wr.no

Vår ref.: 1960480 RRI/lna
Ansvarlig partner: John A. Rein

Oslo, 4. mars 2005

Foretaksregisteret
NO 947 360 779

Høringsuttalelse - tilgang til opplysninger om skatteklasse og bruttoinntekt

1. Bakgrunn

Vi viser til Deres brev datert 8. desember 2004, vedrørende bl.a. kredittopplysningsbyråenes tilgang til opplysninger om skatteklasse og bruttoinntekt.

Norske Kredittopplysningsbyråers Forening (NKF) støtter forslaget om endring av ligningsloven § 3-13 nr. 6, slik at kredittopplysningsbyråene igjen gis tilgang til opplysninger om skatteklasse.

NKF mener kredittopplysningsbyråene også bør gis tilgang til opplysninger om skattyteres bruttoinntekt.

Vi har redegjort for våre synspunkter vedrørende disse spørsmålene i brev til Finansdepartementet datert 23. september 2004. Foranlediget av høringsbrevet vil vi likevel komme med noen presiseringer. Vi vil samtidig be om Finansdepartementets vurdering når det gjelder tilgang til ligningsopplysninger for personer med sperret adresse.

2. Opplysninger om bruttoinntekt

Finansdepartementet peker i høringsbrevet på at begrepet "bruttoinntekt" benyttes om flere ulike størrelser. Den opplysningstype kredittopplysningsbyråene ønsker å få utlevert, er det Finansdepartementet i høringsnotatet omtaler som "grunnlag for bruttoskatt". Dette er den størrelse som best gir uttrykk for skattyters relevante inntekt når det skal foretas en kredittvurdering.

S-2005-0007361 00140780 04.03.05 1960480

Oslo
tel: +47 22 82 75 00
fax: +47 22 82 75 01
oslo@wr.no

Bergen
tel: +47 55 21 52 00
fax: +47 55 21 52 01
bergen@wr.no

London
tel: +44 20 7236 4598
fax: +44 20 7236 4599
london@wr.no

Singapore
tel: +65 6438 4498
fax: +65 6438 4496
singapore@wr.no

Shanghai
tel: +86 21 6339 0101
fax: +86 21 6339 0606
shanghai@wr.no

Kobe
tel: +81 78 272 1777
fax: +81 78 272 1788
kobe@wr.no

Opplysninger om bruttoinntekt har hittil ikke blitt utlevert. Dette skyldes at opplysningene ikke har vært med på skattelister som har vært lagt ut til offentlig gjennomsyn og som byråene tidligere mottok kopi av. Denne koplingen til skattelister er nå brutt, i og med at utlevering til bl.a. kredittopplysningsbyråene nå er regulert som unntak fra taushetsplikten etter ligningsloven § 3-13 nr. 6. Utlevering til kredittopplysningsbyråene vil derfor ikke ha noen betydning for innholdet i skattelister. Hensynet til skattelister er altså ikke lenger til hinder for at opplysningene blir utlevert til kredittopplysningsbyråene.

Utlevering av opplysninger om bruttoinntekt til kredittopplysningsbyråene for kredittopplysningsformål, vil heller ikke føre til alminnelig spredning av opplysningene. Kredittopplysning kan bare utleveres til den som har saklig behov for den, jf. personopplysningsforskriften § 4-3.

Det er ikke tvil om at kredittopplysningsbyråene har anledning til å behandle opplysninger om bruttoinntekt, i de tilfellene de kan beregnes, eller faktisk er stilt til disposisjon. Hvis kredittopplysningsbyråene fikk tilgang til opplysninger om bruttoinntekt, ville det løse problemet med at man i dag mangler likningsopplysninger for visse grupper av personer, og at alminnelig inntekt i mange tilfeller er utilstrekkelig grunnlag for vurdering av vedkommendes kredittverdighet. Som Finansdepartementet påpeker, kan bruttoskattegrunnlaget i en del tilfeller ikke utledes, heller ikke omtrentlig, av de tilgjengelige ligningsdata. Dette har betydning bl.a. for skattytere som er skattepliktige til Norge, men som opptjener sin inntekt utenfor fastlands-Norge. Disse er i dag registrert uten likningsopplysninger, og er følgelig uten grunnlag for kredittvurdering. Personer som i forbindelse med næringsinntekt, eller av andre grunner, har uvanlig store fradrag, kan ende opp med en lav alminnelig inntekt som kan gi en svakere kredittvurdering enn det ville være grunnlag for om bruttoinntekten var kjent. For begge gruppene gjelder at de i dag selv må dokumentere sine inntekter overfor kredittopplysningsbyråene for at det skal være mulig å gjøre en kredittvurdering. Tilgang til kredittopplysninger er i praksis nødvendig for gjennomføring av visse typer transaksjoner.

Departementet anfører i høringsbrevet, at kredittinstitusjonen i en del tilfeller har tid og mulighet for å innsamle nødvendige ligningsopplysninger fra kredittsøkeren selv. Dette oppleves imidlertid ofte av begge parter som et unødvendig og forsinkende element, og det vil til en viss grad være tilfeldig om kunden tilhører en gruppe der bruttoinntekten kan beregnes av kredittopplysningsbyråene med tilstrekkelig presisjon, eller om vedkommende tilhører en gruppe der dette ikke er mulig.

Videre anfører departementet, i forbindelse med spørsmålet om kredittytting "over skranken", at skattyteren ofte ikke selv har noe ønske om å formidle ligningsopplysninger om seg selv. Dette er etter vår oppfatning ikke riktig. I de situasjonene der en slik vurdering er aktuell, for eksempel i forbindelse med inngåelse av kjøp knyttet til abonnement, som mobiltelefon og lignende, eller andre ytelser som innebærer kredittelement, vil mangel på opplysninger innebære at vedkommende i en del tilfeller blir avvist. Enten fordi det ikke kan gjennomføres kredittvurdering, eller fordi en lav alminnelig inntekt, som følge av store fradrag, gir en dårligere kredittvurdering enn det vedkommendes bruttoinntekt ville gi grunnlag for. Dette kan oppleves både som ubehagelig og ubeleilig. Ettersom kunden ofte ikke er kjent med dette

på forhånd, må vedkommende oppsøke selger på nytt etter å ha fremskaffet nødvendig dokumentasjon. Det burde være helt unødvendig å påføre enkelte låntakere og andre kunder denne belastningen. Særlig i og med at tilstrekkelige opplysninger er tilgjengelige gjennom beregning for den forholdsvis store gruppen av "vanlige" skattytere.

Det er også verdt å merke seg at kredittsøkeren normalt vil ha *samtykket* i at det innhentes kredittopplysninger om vedkommende. Dette er et forhold det skal legges vekt på når personvern hensynene vurderes.

Utlevering av opplysninger om bruttoinntekt fra ligningsmyndighetene vil dessuten innebære en ytterligere kvalitetsheving av de opplysninger som benyttes i kredittopplysningsvirksomheten, ved at man kan erstatte beregnede tall med eksakte tall. Dette vil være i overensstemmelse med kravene til korrekte og fullstendige opplysninger i personopplysningsloven § 11 bokstav d) og e). For mange skattytere, vil en kredittvurdering beregnet med utgangspunkt i det virkelige grunnlaget for bruttoskatt, også være mer fordelaktig enn kredittvurdering beregnet med utgangspunkt i en beregnet bruttoinntekt slik det gjøres i dag. Det vil være ytterst sjeldent forekommende at skattytere vil komme dårligere ut i en vurdering om bruttoinntekten er kjent. Vi mener derfor at Finansdepartementet tar feil, når de tar som utgangspunkt for sine vurderinger, at utlevering av opplysningene vil være i strid med skattyters egne preferanser.

Etter vår oppfatning taler både personvern hensyn og praktiske hensyn for at opplysninger om bruttoinntekt bør utleveres til kredittopplysningsbyråene.

De hensyn som er fremholdt ovenfor er også påpekt av Barne- og familiedepartementet, som mener at opplysninger om skatteklasse og bruttoinntekt bør utleveres. Også Nærings- og handelsdepartementet peker i sin høringsuttalelse på at dette kan være en fordel for skattyter selv.

Vi vil på denne bakgrunn anmode om at Finansdepartementet fremmer forslag om endring av ligningsloven § 3-13 nr. 6, slik at opplysninger om både skatteklasse og bruttoinntekt kan utleveres til kredittopplysningsbyråene.

3. Ligningsopplysninger om personer med sperret adresse

Kredittopplysningsbyråene får i dag ikke ligningsopplysninger om personer med sperret adresse. Det fremgår av ligningsloven § 8-8 nr. 2, at *skattelistene* ikke skal inneholde opplysninger om personer med sperret adresse. Dette er naturlig, ettersom skattelistene bl.a. skal inneholde skattyterens postnummer, og derved gir opplysninger om vedkommendes bosted. Dette skulle imidlertid ikke være til hinder for at ligningsopplysninger kan utleveres til kredittopplysningsbyråene, i henhold til ligningsloven § 3-13 nr. 6, *uten* opplysninger om adresse, poststed og kommunenummer mv. Ettersom kopling av ligningsopplysninger til person skjer med grunnlag i vedkommendes fødselsnummer, vil opplysningene koples riktig også uten at byråene mottar opplysninger om adresse mv. Byråene oppbevarer heller ikke adresseopplysninger om disse personene.

På samme måte som for andre grupper som i dag ikke kan kredittvurderes på grunn av manglende opplysninger, vil det for personer med sperret adresse være en fordel om kredittopplysningsbyråene får tilgang til nødvendige ligningsopplysninger. Det er nå lettere å få sperret adresse enn tidligere, og det vil komme som en overraskelse på mange at dette samtidig innebærer at de blir stående uten kredittopplysninger, og selv må dokumentere sin økonomiske situasjon i forbindelse med avtaler som innebærer kreditlement.

Ligningsloven § 3-13 nr. 6, gir etter vår oppfatning tilstrekkelig hjemmel til å utlevere ligningsopplysninger om personer med sperret adresse *uten* at man utleverer adresseopplysninger. Dette synspunkt deles visstnok ikke av de som distribuerer ligningsopplysninger til kredittopplysningsbyråene. Vi ber derfor om Finansdepartementets vurdering av spørsmålet. Om nødvendig ber vi om at det blir tatt initiativ til nødvendige regelendringer.

Med vennlig hilsen
WIKBORG, REIN & CO.

Lisbeth Næstby
for Rolf Riisnæs